

DE PASSIE VAN MARIA STAMS EN JOSÉ FIJNAUT

VANWEGE HET PROJECT 'HEAD-LINES' DELEN MARIA STAMS EN JOSÉ FIJNAUT (KOPPIG LIMBURG) EEN RUIMTE IN WERKPLAATS K. AUTONOME KUNST ONTSTAAT ECHTER BIJ IEDER THUIS IN EIGEN ATELIER. IN KERKRADE VERTELLEN BEIDEN OVER HUN FASCINATIE VOOR MENSEN, RAUWE KLEI, SAMEN SCHEPEN EN DE INVLOED DAARVAN OP HET INDIVIDUELE WERK.

Uitbundig blaffend glijdt hond Moki met vier stijf vooruit gestrekte poten uit over de gladde linoleumvloer, wanneer ik op een maandagmiddag in november het nieuwe atelier van Maria Stams en José Fijnaut binnenstap. De ontvangst is warm en koffie met vlaai staat klaar. Langs alle muren zijn metalen rekken opgesteld, van vloer tot plafond strategisch gevuld met geboetseerde koppen. Keurig met de neuzen naar het middelpunt van de ruimte gericht, kijken ze ons zwijgend aan. Het atelier is net enkele dagen geleden betrokken. Daarvoor maakten ze gebruik van een ernaast gelegen ruimte. Dit nieuwe atelier biedt meer privacy, wat prettig is voor het project waar ze inmiddels vijf jaar mee bezig zijn. Maria (1956) en José (1965) werken sinds 1987 samen. Ze leerden elkaar kennen op de Academie in Maastricht, waar ze een werkruimte deelden en intensieve gesprekken voerden over kunst. Beide vrouwen blijken ook een fascinatie te delen voor de mens, maar vertalen deze ieder op een andere wijze. José gaat daarbij uit van haar eigen beleving bij een persoon en werkt dan naar het beeld toe. Maria reageert meer vanuit de omgeving en de sfeer die iemand uitstraalt. Van daaruit verbeeldt ze wat er op dat moment ook in haarzelf leeft.

WAAROM HEBBEN JULIE EEN GEZAMENLIJK ATELIER?

Maria: "We hadden een subsidie aangevraagd bij het Fonds voor Beeldende Kunsten, voor het realiseren van ons project Head-Lines. Helaas wezen ze ons af. We besloten op eigen kracht verder te gaan. Naar aanleiding van een expositie in Grijsje Grubben was het idee ontstaan om portretten te maken in klei, van personen die we interviewden over kunst. Onze eigen ateliers aan huis waren daarvoor niet geschikt. Zo kwamen we terecht bij Werkplaats K. De ruimtes waren toen eigenlijk al allemaal verdeeld onder kunstenaars. Maar men was zo enthousiast over ons plan, dat iedereen spontaan opschoof om plaats te maken."

REEKS PORTRETTEEN VAN DE BOVENSTE PLANK

José: "We startten met het portretteren van bevriende kunstenaars, familie en kennissen; allen personen die een bepaalde relatie hadden met kunst. Tijdens een boetseersessie van twee uur ontstond een dubbelportret, een gemaakt door Maria en een door mij. Maria: "We wilden naar buiten halen wat mensen in hun hoofd hebben, de verinnerlijking vastleggen. Vóór 2009 boetseerden we beiden portretten in opdracht. Hierbij wil je een goed beeld neerzetten, met een fijne gelijkenis en ook nog tegemoet komen aan de opdrachtgever. Dat kan anders vonden we. Wat is nodig voor een goed portret, wat is überhaupt een goed portret? Wat